

Delrapport LGS

En ny form på in- och utskrivningsprocessen

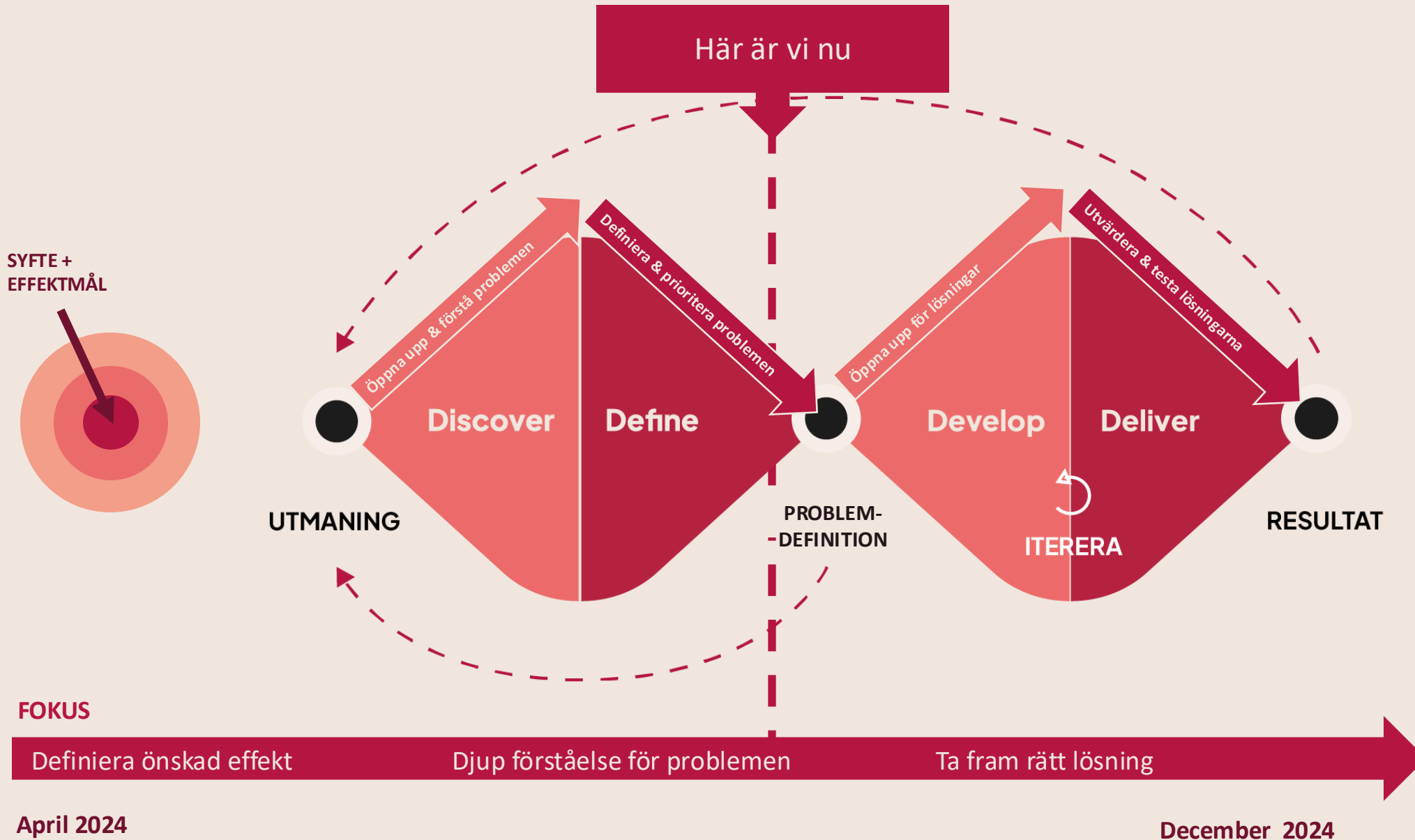
2024-09-12

Agenda

1. Urval_av insikter
2. Nästa steg

1. Urval av insikter från pågående intervjustudie

Pågående arbete

Övergripande insikter

- Stort engagemang. Månar om patienterna.
- De flesta gör det mesta enligt riktlinjer och rutiner.
- Ingen följer alla riktlinjer, rutiner och lagar till 100%.
- Även om det fanns utrymme för självkritik hos flera intervjupersoner, ansåg de flesta att de gör rätt och att andra gör fel.

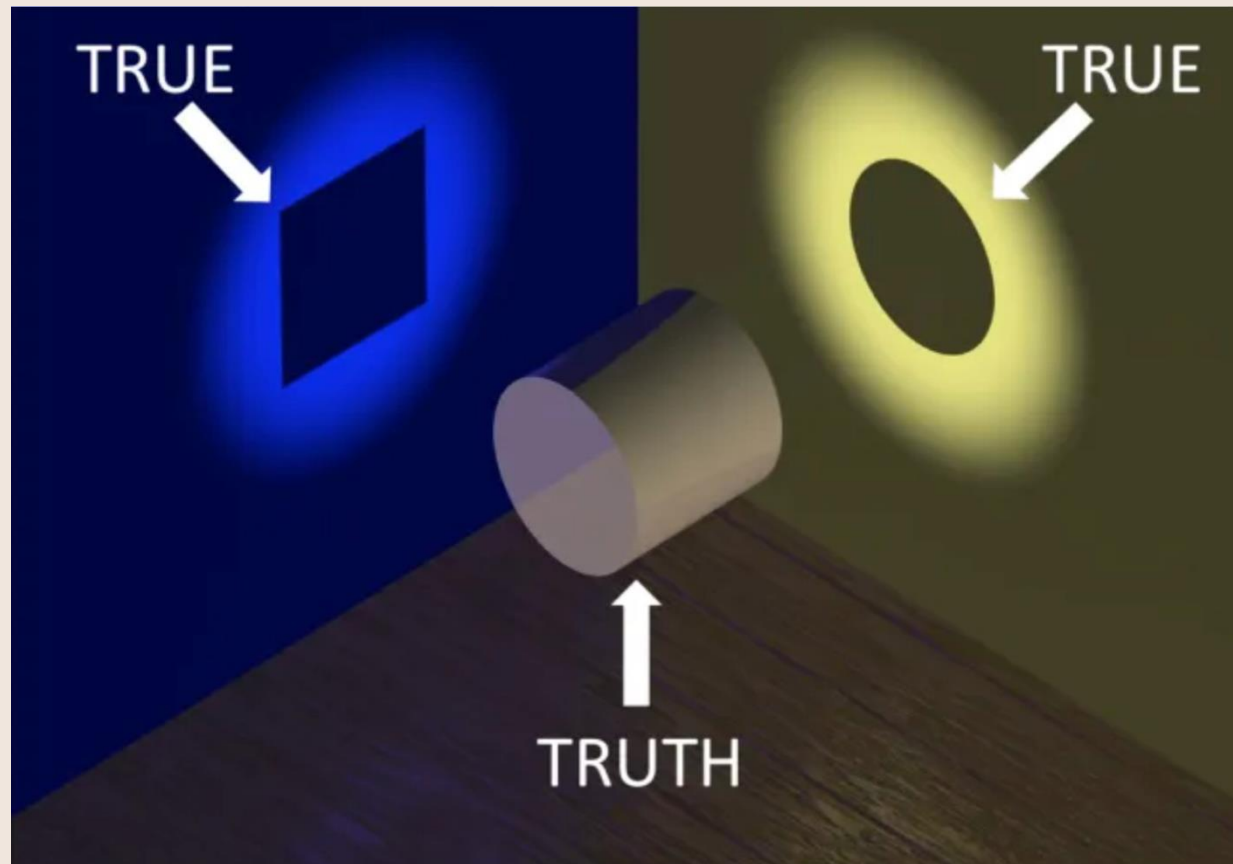
Vems sanning gäller?

Tänk om båda har rätt?

Eller om båda har fel?

Hög press försämrar förutsättningar för att byta perspektiv

Följsamhet och samverkan

Vi ser att de flesta gör så gott de kan, men...

- Flera parter följer inte riktlinjer och rutiner för samverkan fullt ut, vilket kan bero på flera saker.
- Kedjeeffekter: Bristande information och dokumentation i början påverkar möjligheten till samverkan genom hela vårdkedjan.
- Alla parter har aktörer som sticker ut i både bra och dålig bemärkelse.

Följsamhet och samverkan

Framförallt såg vi bristande följsamhet på följande punkter:

- Förse övriga parter med den information och kommunikation de behöver.
 - Inleda planeringen av insatser vid mottagande av inskrivningsmeddelande.
 - Dokumentera och uppdatera information i SAMSA
 - Involvera patienten som aktiv part i planeringen.
 - Erbjud alla patienter med behov av insats från både kommun och region en SIP i samband med utskrivning från slutenvården.
 - Skicka kallelse till SIP-möte senast inom 3 dagar från patientens gjorts UK i SAMSA.
- I princip såg vi att de flesta jobbar med planering och samverkan på samma sätt som innan lagen om samverkan vid utskrivning

Varför är det så svårt att göra rätt?

- Komplex informationsstruktur med samma eller liknande information på flera ställen, från flera källor

www.vardsamverkan.se
Vårdsamverkan i Västra Götaland - Vårdsamverkan i Västra Götaland
I Västra Götaland finns sex delregionala vårdsamverkansområden med representanter från kommun, primärvård och sjukhus.

GITS
www.gitsvg.se
Rutiner och Styrdokument - VästKom
Samverkan vid utskrivning är den lag som reglerar in- och utskrivningsprocessen för personer som har behov av insatser efter utskrivning från slutenvården. Syftet med den nya lagen är att patientens övergång från slutenvård till öppenvård ska vara trygg...

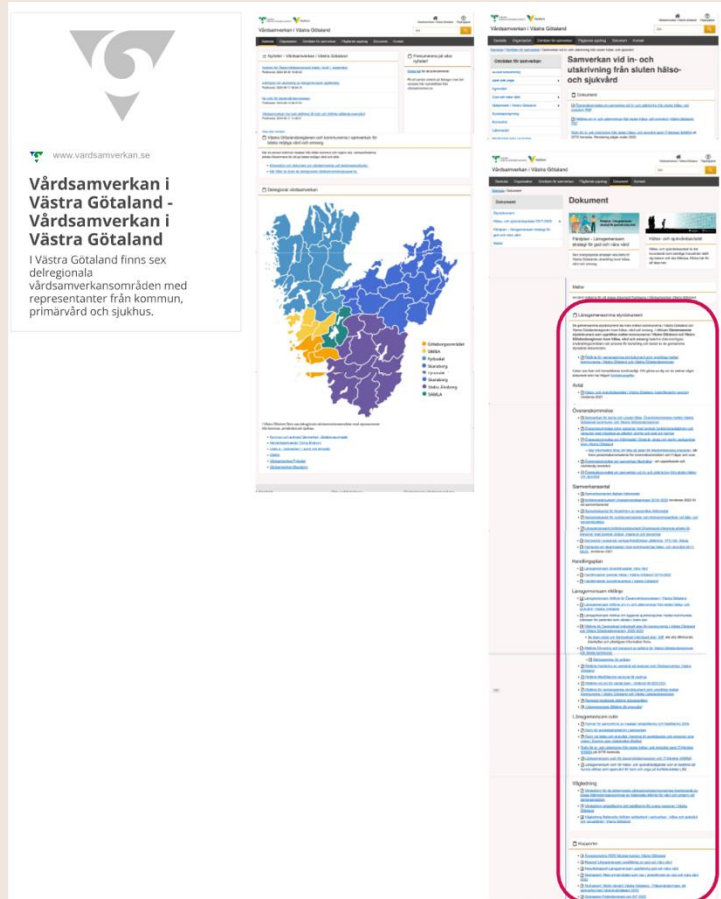

www.vardsamverkan.se
Kommun och sjukvård - Samverkan i Göteborgsområdet
Vi arbetar med vårdsamverkan inom Göteborgsområdet. Här kan du läsa mer om hur vi skapar förutsättningar för bättre samverkan och vård, stöd och omsorg.

 www.vardhandboken.se
Samordnad individuell plan (SIP)
Enligt SOSFS 2005:27 Samverkan vid in- och utskrivning av patienter i slutenvård gäller följande: Inför utskrivning av patienter från slutenvård till öppen hälso- och sjukvård och socialtjänst ska det ske en samordnad vård- och omsorgsplanering.

 www.vardhandboken.se
Överföring av information vid in- och utskrivning
I samband med inskrivning av en patient i slutenvård, ska ansvarig läkare eller den som enligt lokal rutin är ålagd detta, tillse att information om patientens behov av hälso- och sjukvård och socialtjänst meddelas berörda enheter inom den slutna vården...

Komplex informationsstruktur

- Komplex informationsstruktur med samma eller liknande information på flera ställen.
- Informationen är inte konsekvent och synkroniserad.
- Långa listor med runt 60 olika styrdokument som alla måste öppnas separat.

www.vardsamverkan.se

Vårdsamverkan i Västra Götaland - Vårdsamverkan i Västra Götaland

I Västra Götaland finns sex delregionala vårdsamverkansområden med representanter från kommun, primärvård och sjukhus.

The screenshot shows a website interface with a map of Västra Götaland divided into six regions. Below the map is a list of documents, with a red box highlighting a long list of document titles.

GITS

Rutiner och Styrdokument - VästKom

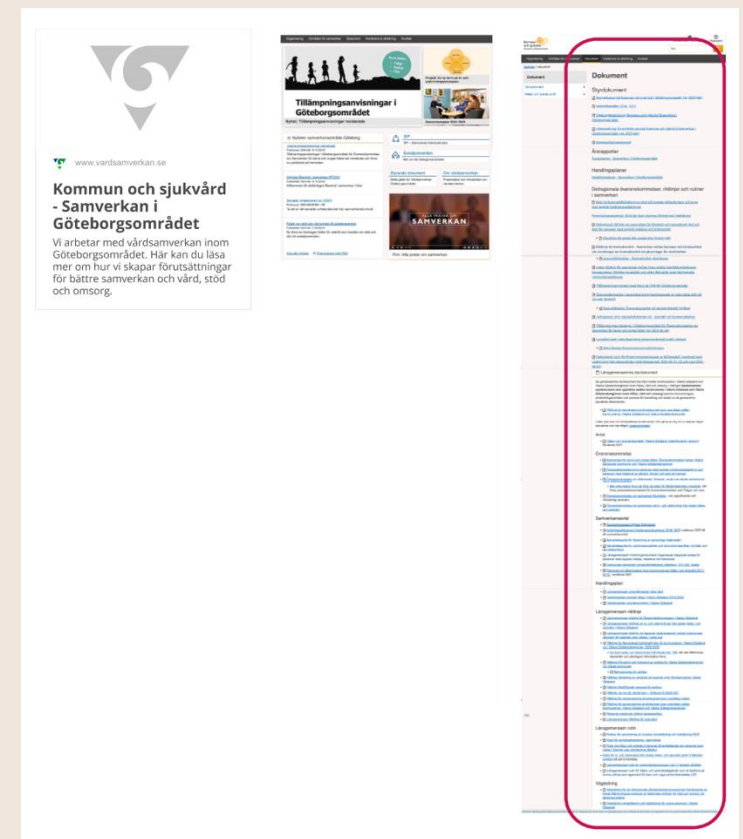
Samverkan vid utskrivning är den lag som reglerar in- och utskrivningsprocessen för personer som har behov av insatser efter utskrivning från slutenvården. Syftet med den nya lagen är att patientens övergång från sjukhus till öppenvård ska vara trygg...

The screenshot shows a document page with a red box highlighting a list of documents on the right side.

Styrdokument

“Om jag skulle ställa frågan till mina kollegor nu “Jobbar du enligt den rutinen som finns i in- och utskrivningsprocessen?” då skulle de bara vara som frågetecken.”

“Det är ett problem att det finns så mycket tolkningsmöjligheter.”

www.vardsamverkan.se

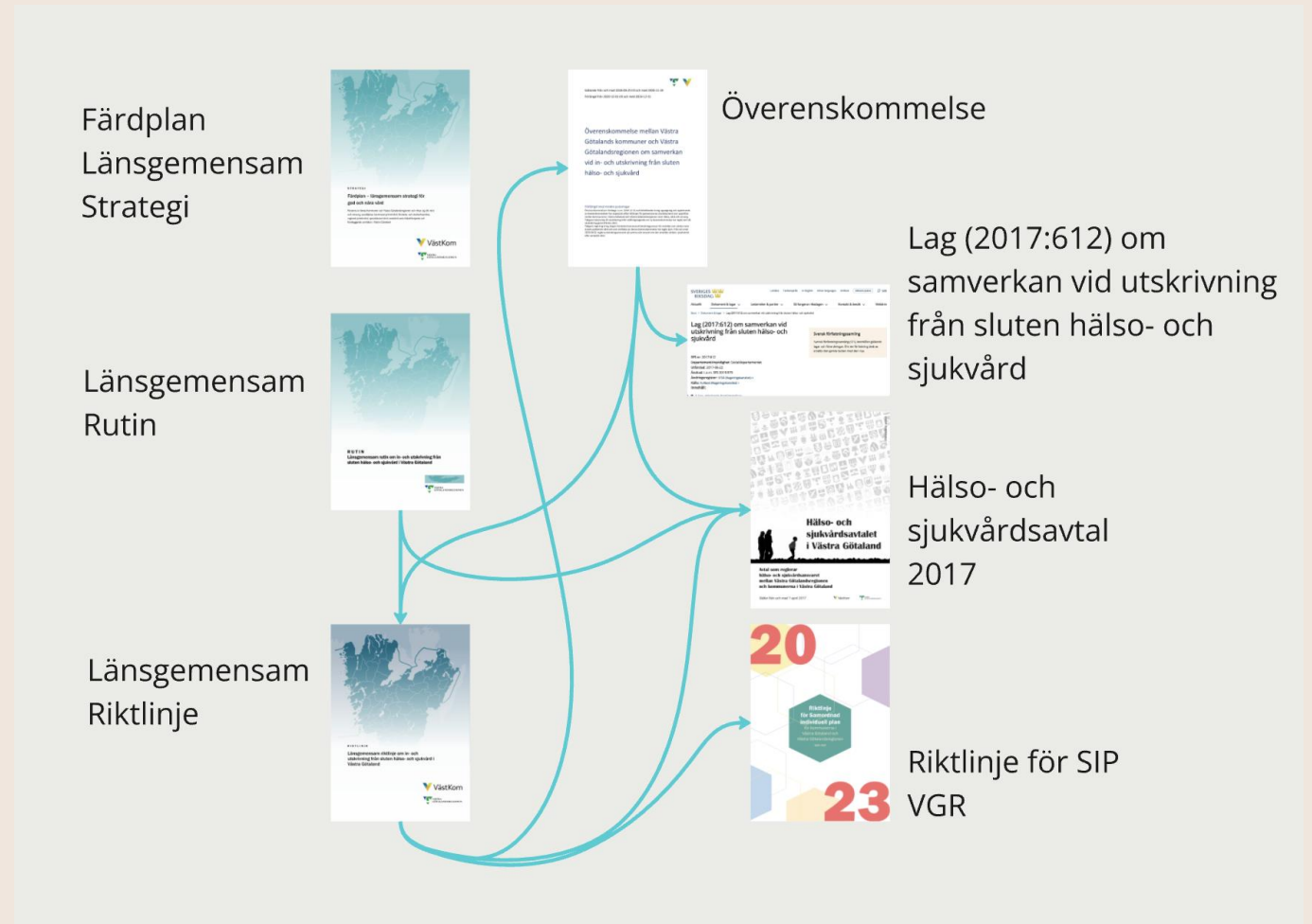
Kommun och sjukvård - Samverkan i Göteborgsområdet

Vi arbetar med vårdsamverkan inom Göteborgsområdet. Här kan du läsa mer om hur vi skapar förutsättningar för bättre samverkan och vård, stöd och omsorg.

The screenshot shows a website interface with a red box highlighting a list of documents on the right side.

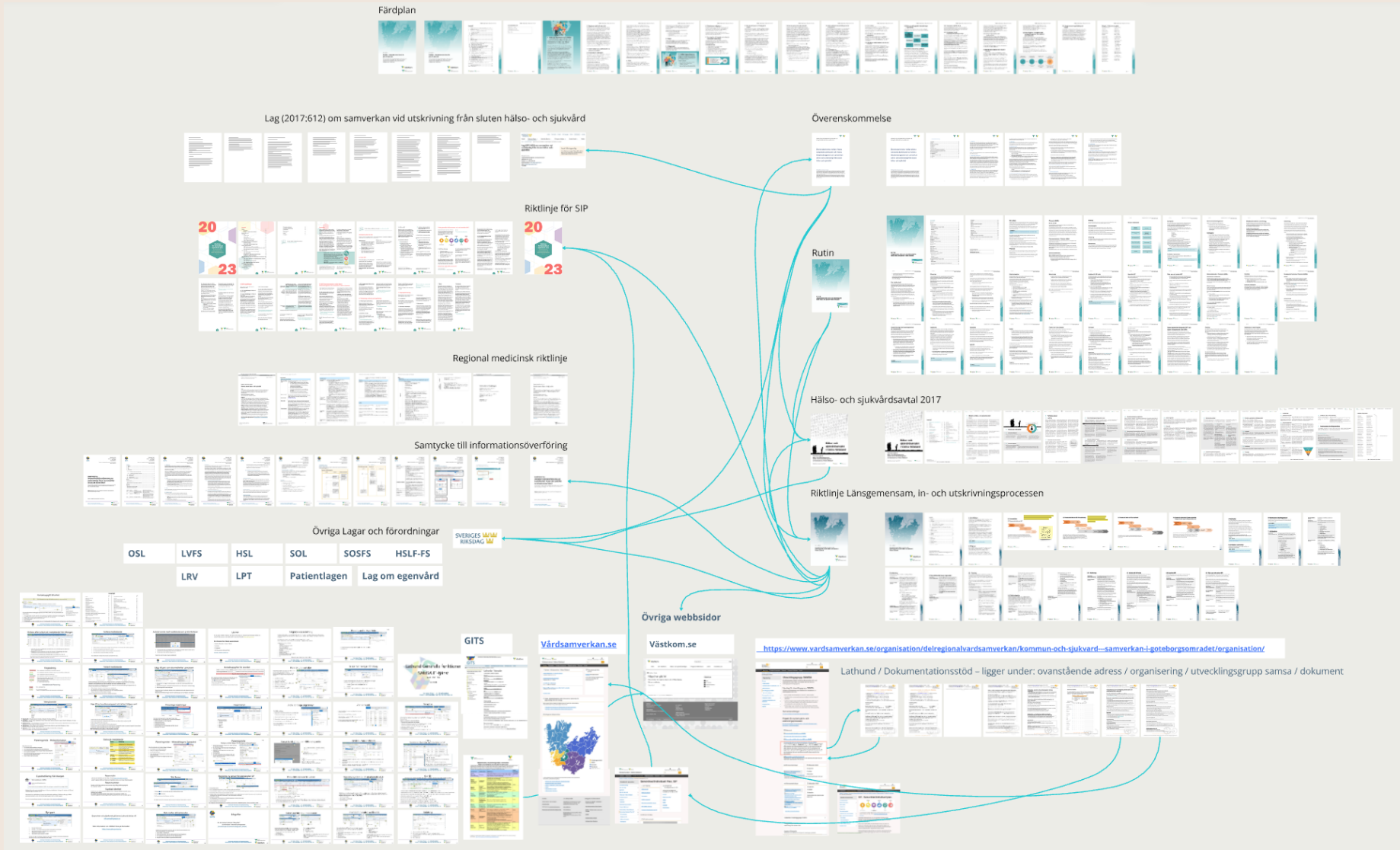
Informationsstruktur

- Inget dokument fungerar separat i sin helhet.
- Många korslänkar och hänvisningar till andra dokument
- Utformningen av dokumenten är inte tillgänglig, vare sig digitalt eller i utskrift.
- Många av dokumenten ser likadana ut i förhandsvisningen – oavsett nivå i hierarki eller typ av dokument.
- Otydlig hierarki på dokumenttyperna

Översikt på några av styrdokumenterna och lathundarna

Notera frånvaro av länkar till den övergripande färdplanen.

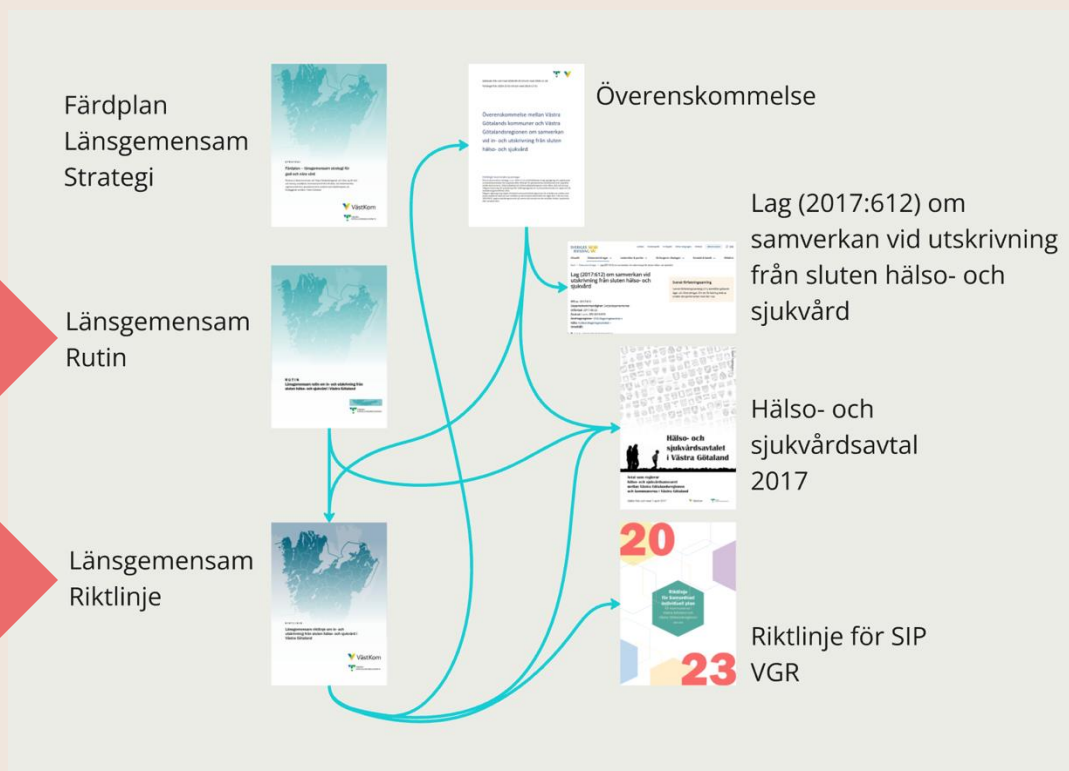

Olika källor: Utskrivningsklar

Definitionen av utskrivningsklar varierar beroende på källa.

Utskrivningsklar = när läkaren bedömer att den enskilde inte längre har behov av slutenvårdens resurser.

Utskrivningsklar = När planeringen är klar

Utskrivningsklar: att en patients hälsotillstånd är sådant att den behandlande läkaren har bedömt att patienten inte längre behöver vård vid en enhet inom den slutna vården.

Hantering av tvister

- Otydligt vem man ska vända sig till för att ta reda på vad som gäller.
- Hänvisning till att lösa tvister lokalt i första hand leder till att de ofta hamnar på operativ nivå, exempelvis på planeringsmöten med patienten närvarande.
- Otrygghet hos patienter och arbetsmiljöproblem för medarbetare.

4.4 Tvister

Tvister mellan parterna om tolkning av avtalets innebörd ska i första hand lösas lokalt och i andra hand delregionalt, inom vårdsamverkan.

Tvist av principiell karaktär kan lyftas till VVG.

Patientens vård och omsorg ska alltid säkerställas oavsett om parterna är överens om ansvarsfördelning eller inte. Parterna har gemensamt ansvar att omgående komma överens om till-

Exempel från region X

Eventuella tvister med anledning av tolkning... ..ska lösas av

1. Processledare och representanter i partssammansatt regional grupp, i samråd med närmaste chefer i berörda verksamheter.
2. Ansvariga verksamhets- och förvaltningschefer i berörd kommun och regionen.
3. Berörd kommundirektör och regiondirektör.

Informationsstruktur: Sammanfattning

Det är inte bara svårt att göra rätt till 100%, det är nästan omöjligt.

- Dokumenten lämnar tolkningsutrymme att motsäga varandra
- Det är svårt att hitta rätt information och man vet inte vad som gäller – man tolkar utifrån vad som passar verksamheten bäst.
- En del av informationen är förlegad och inte anpassad till nya lagen om samverkan. Det framgår exempelvis inte i avtalet från 2017 vilka delar som är inaktuella på grund av nyare lagstiftning.
- Otydligt vem man ska vända sig till vid tvister om vilka styrdokument som gäller eller hur de ska tolkas.
- Lösning av tvister på operativ nivå är skadligt för såväl patient som för medarbetare.

Planeringsmöten inför utskrivning

Stor variation i:

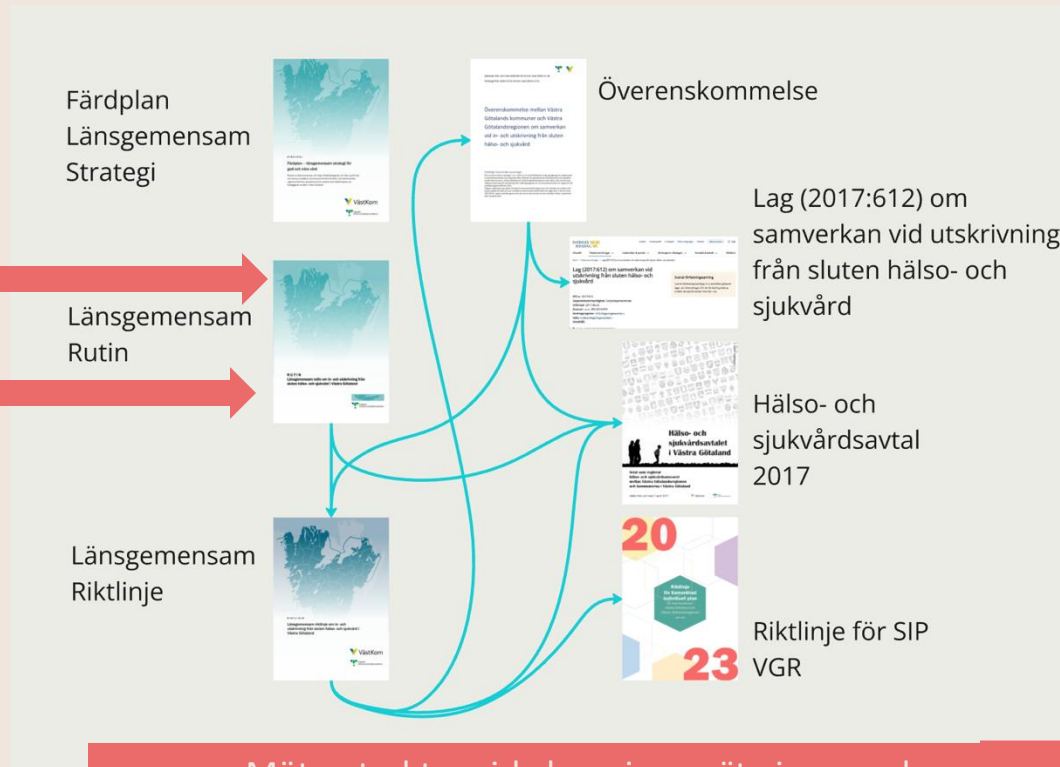
- **Om mötet över huvud taget ska genomföras:** Vid all planering / Endast vid nya eller utökade insatser
- **Vilka som deltar:** Alla roller / Flera roller saknas
- **Förberedelsenivå:** Väl påläst / Helt oförberedd
- **Mötesstruktur:** Flexibel / Fast, oavsett planerad insats

Planeringsmöten inför utskrivning

Stöd för olika uppfattningar i styrdokument.

Någon form av planeringsmöte kan behövas.

Möte ska planeras om någon av parterna anser att det behövs.

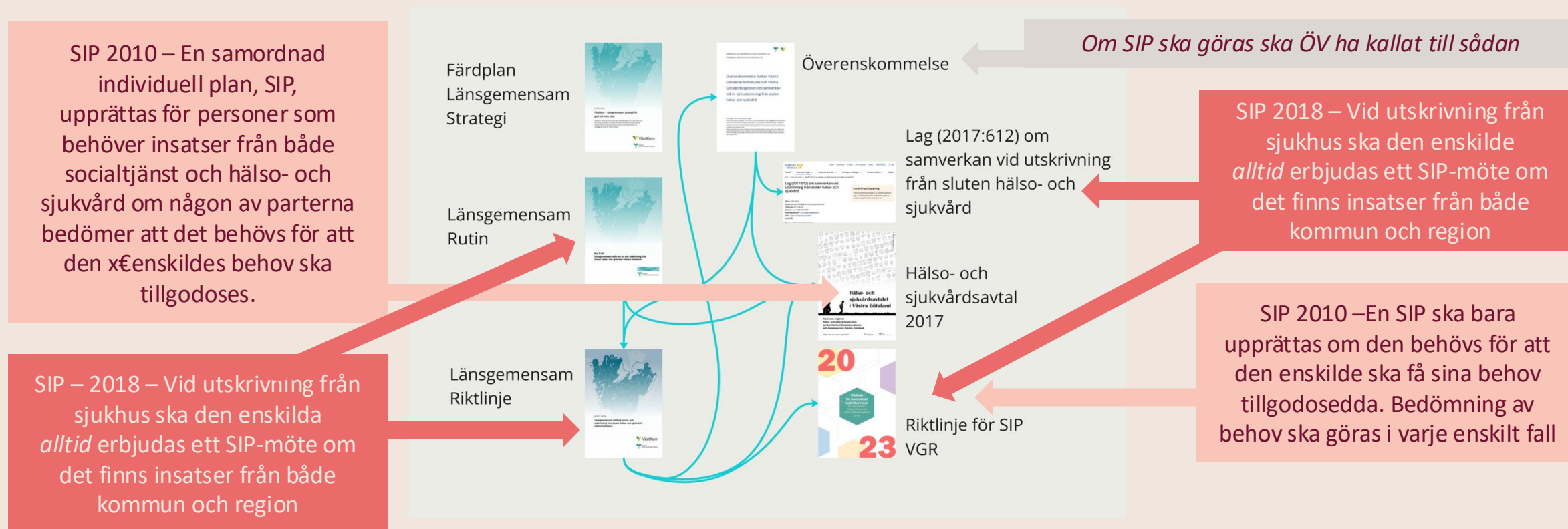
Mötesstruktur vid planeringsmöte i samverkan. Ska nyttjas av de delregioner som inte tagit fram egna rutiner. Ligger på GITS

I planeringen ska sådan personal från berörda enheter delta, som har den kompetens som behövs för att tillgodose den enskildes behov av insatser efter utskrivningen (SOSFS 2005:27, SFS 2017:612). Den enskilde ska innan mötet ha fått information om vilken information som delgivits parterna. Parterna ska vara pålästa vad som delgivits i IT-tjänsten SAMSA före mötet.

AKTIVITET	ANSVARIG	INNEHÅLL	TIDS-ÅTGÅNG
Sjukhus Efter varje informationssteg	Planerare	Fråga alltid deltagarna om de har några frågor gällande informationen som de nyss fått. Om de inte har några frågor, lämnar du över till nästa steg.	I sidsangvetsen är uppekladdad tid
Steg 1a Sjukhus Inledning och presentation	Ordförande: Planerare	Kontrollera så att alla ser varandra och att ljudet är bra. Telefoner ska vara avstängda. Presentationsrunda av samtliga deltagare, den enskilde presenterar sig själv. Informera om syftet och kort sammanfattning av information i SAMSA så att den enskilde vet vad som delgivits parterna samt beräknad tidsåtgång för mötet.	5 min
Steg 1b Sjukhus Information	Planerare Läkare sjukhus Läkare öppenvård	Den enskildes berättelse kompletteras eventuellt av planerare/läkare. Inskrivningsdatum, inläggningsorsak, behandling/åtgärd/resultat, omvårdnadsbehov, funktionsstatus, psykosocialt, överkänslighet. Planerat datum för utskrivningsklar.	5 min
Steg 2 Kommun Öppenvård	Sjuksköterska öppenvård/ Sjuksköterska hemsjukvård	Egenvärdsförmåga, stomi, kateter, injektioner, provtagning, sår, omläggning, nutrition, läkemedelshandtering. Apoteksärenden. Vem ansvarar för respektive insats?	5 min
Steg 3 Sjukhus	Fysioterapeut/ Sjukgymnast Arbetsterapeut Logoped Planerare	ADL-status, förflyttningsteknik, hjälpmedel, fallrisksbedömning, rehabiliteringsplanering.	3 min
Steg 4a Kommun Öppenvård	Fysioterapeut/ Sjukgymnast Arbetsterapeut	Hembesök, bostadsanpassning, hjälpmedel, rehabiliteringsplan. Vem ansvarar för respektive insats?	3 min
Steg 4b Kommun	Handläggare samt övrig personal	Genomgång av hjälpbehov, hemsituation, nycklar, iarmförmåga, handräddning av läkemedel.	9 min
Steg 5 Kommun Sjukhus Öppenvård	Handläggare Planerare	Sammanfattning av muntlig ansökan. Information om utförare och avgifter som även skickas hem tillsammans med beslut. Information om uppföljning ges av respektive part. Skriftlig information om namn och telefonnummer på ansvarig handläggare i kommunen och fast vårdkontakt. I vissa fall kan det behövas en paus för att biståndshandläggaren ska kunna diskutera ansökan så beslut kan fattas.	5 min
Steg 5 Sjukhus Öppenvård	Planerare Fast vårdkontakt	Kort sammanfattning av insatser och uppföljning. Ev. information och ställningsläggande av SIP av fast vårdkontakt. Utskrivningsdatum, klockslag, transport hem samt om hemtjänsten ska möta upp. Stämna av med den enskilde och närstående att	5 min

SIP 2018 / SIP 2010

- Olika uppfattning om när och vem som ska erbjuda SIP till patienten.
- Otydligt att ny lag infördes 2018 och vad den innebar.
- Några informanter omnämnde SIP som något "som *andra* nog gör mer av".

SIP 2018 / SIP 2010

På vårdhandboken.se kan man söka efter SIP och få två olika texter om SIP.

Ingen av texterna nämner den andra kontexten för SIP.

SIP 2018

Samordnad individuell plan (SIP)

efter utskrivning ska en samordnad individuell plan (SIP) alltid erbjudas patienten. Det är slutenvården som ... vårdcentralen att patienten samtyckt och önskar en SIP. Slutenvården har även möjlighet att efter menprövning

 Reviderat: 2022-08-18 Område: Dokumentation

SIP 2010

Samordnad individuell plan (SIP)

patientsäkerhet och tidsvinster. Samordnad individuell plan (SIP) är ett dokument och ett verktyg för samverkan, som ... pågående och planerade vård- och omsorgsinsatser. SIP ska ge en helhetsbild och förenklar för berörda som

 Reviderat: 2023-10-24 Område: Vårdsamverkan

”SIP är ett viktigt verktyg för samverkan vid utskrivning av patient från slutna hälso- och sjukvård samt vid andra tillfällen där behov av samordning kan uppstå.”

SIP & fakturabestridanden

Önskemål uppkom om parallellt snabbspår för att minska antal fakturabestridanden.

Många fakturor bestrids med hänvisning till att SIP-möte inte bokats.

Lösning kan tyckas enkel **MEN** att minska bestridanden ingår inte i våra effektmål och snabbspår skulle kunna resultera i...

- **Förhastade lösningar med felriktat fokus** som riskerar öka frustration och friktion ytterligare + motarbete effektmålen
- **Risk för kortsiktiga lösningar** utan förståelse för *varför* SIP bör erbjudas.

Insikten i SIP i samband med utskrivning var låg:

- Många av de intervjuade pratade inte om SIP förrän vi frågade.
- SIP var något 'som *andra verksamheter* nog jobbar mer med'.
- Brist på insikt om att patient som går från slutenvård till korttid ska få frågan om SIP.
- SIP ses över lag inte som en del av in- och utskrivningsprocessen.

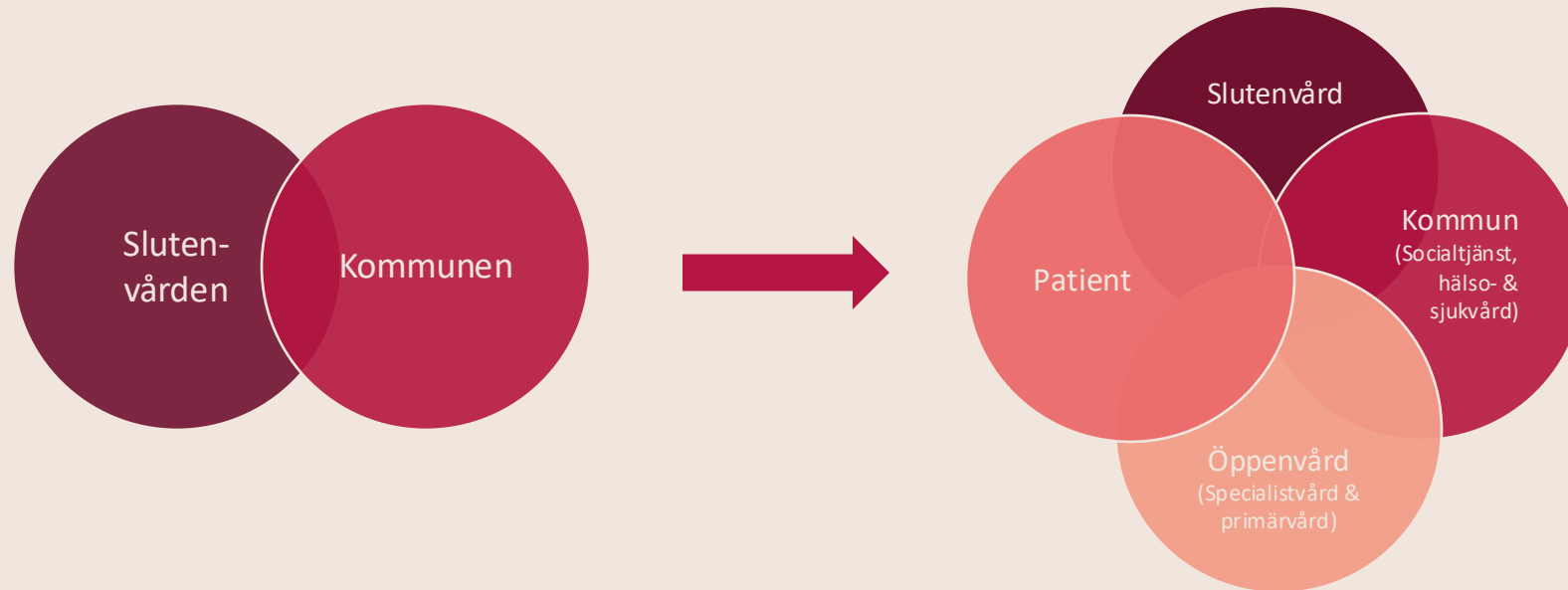
Risken blir att SIP börjar erbjudas för att minska bestridanden, snarare än för att möta patientens behov.

Vi har inte heller sett något samband mellan erbjuden SIP vid utskrivning och minskat antal UK-dagar.

Patientens delaktighet i planeringen

- Patienten ska tillfrågas och ansöka om insatser under planering.
 - Patienten har ofta kognitiv nedsättning under slutenvårdstiden.
 - Insatsansvariga parter utanför slutenvården har ofta ingen patientkontakt förrän vid eventuellt planeringsmöte.
- Vem hjälper patienten att förstå vad som händer, ta beslut och uttrycka sina behov när planering påbörjas vid inskrivningsmeddelandet?

Parter i samverkan

- Hälso- och sjukvården ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten.
- Patienten som aktiv medskapare

Övriga friktionsområden

- SAMSA används olika av olika parter
- Funktionsbedömning i SAMSA
- Beslutsgrunder för hemsjukvård
- Förslag på insatser efter utskrivning från ej ansvarig part

2. Nästa steg

12 september 2024 →

Nästa steg

- Identifiering av nyckelaktiviteter för att uppnå effektmålen
- Detaljering av och förståelse för vilka hinder som föreligger genomförande av nyckelaktiviteterna
- Workshop för att hitta lösningar på hinder för genomförande av aktiviteterna

Undvik "ISLAGIATT"

It Seemed Like A Good Idea At The Time...

Förutsättningar för att ändra beteende

- Exempel på förutsättningar för att målgruppen ska utföra önskat beteende.

Capability

- Vet de **vad** beteendet är?
- Vet de **hur** de utför beteendet?
- Vet de **varför** beteendet är viktigt?
- **Kommer de ihåg** att utföra beteendet?

Opportunity

- Har det **materiella förutsättningar** för att utföra beteendet?
- Har de **tid** att utföra beteendet?
- Betraktas beteendet som **normalt i den sociala miljön?** (kultur)

Motivation

- Är de **villiga att prioritera** beteendet?
- Är beteendet en **etablerad rutin?**
- Tycker de att **fördelar uppväger nackdelar?**
- Känner de att **de vill eller borde** utföra beteendet?

Medskick & vad kan ni göra här och nu?

- Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvården började gälla 2018 = logiskt fönster att ändra arbetssätt.
Nästa HS avtal = 2027?
- Förändring 2018 hade krävt mindre resurser än idag.
- Alla har jobbat på åt olika håll i 6 år.
- Strategi för lösning behöver involvera skapandet av ett gemensamt logiskt fönster för förändring.

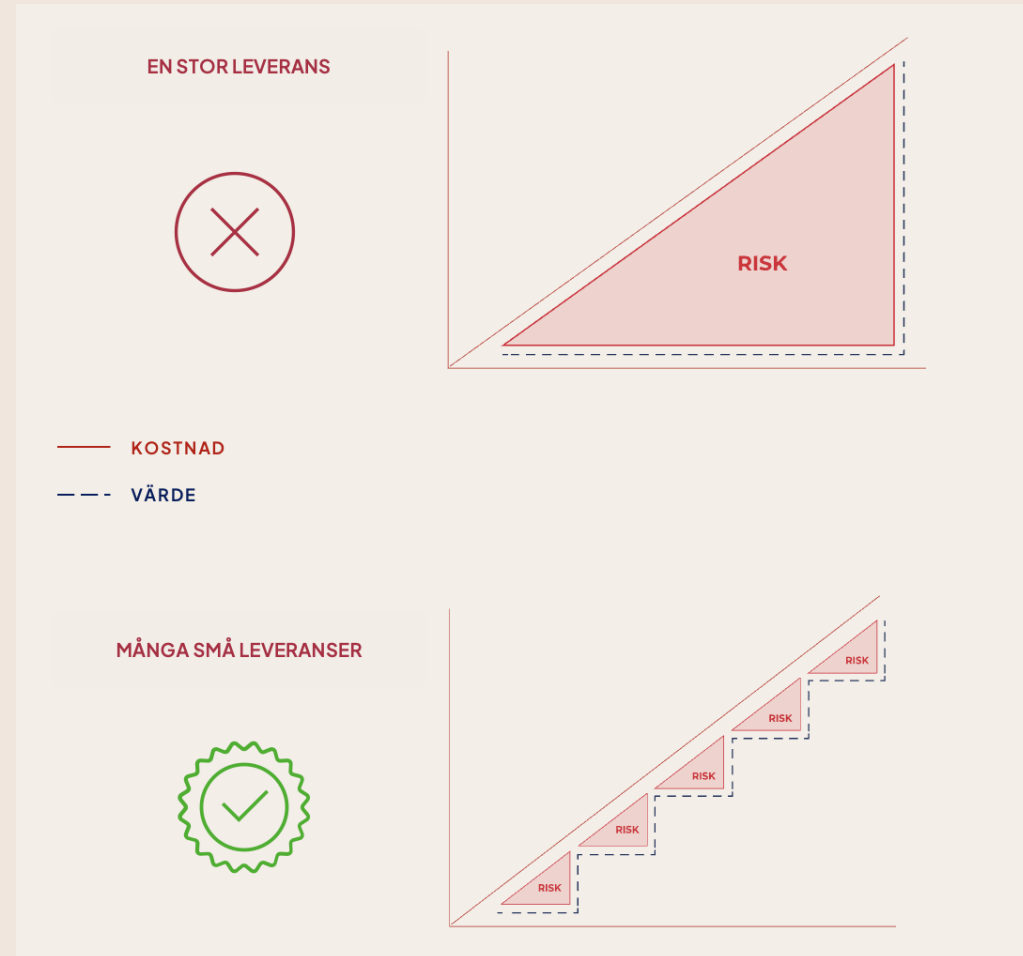
Vad kan ni göra nu då?

- Motstå ISLAGIATT-principen!
- Undersök och säkerställ förutsättningar för tydlighet och kommunikation inom den egna organisationen
 - Vilka mål har verksamheten med samverkan?
 - Hur kommuniceras dessa?
 - Undersök vilken kommunikationskultur ni har. Är det vanligt att man skickar citat från lagtexter och riktlinjer till varandra?
 - Vilka kommunikationsvägar och informationstruktur används vid spridning av arbetssätt?
Digitala? Organisatoriska? Sociala?
 - Vem ansvarar för innehåll på de olika samverkanssidor och intranät?
 - Vilka möjligheter finns för dessa ansvariga att samverka?
 - Vilka strategier finns för hur styrdokument, rutiner och riktlinjer ska kommuniceras i förhållande till varandra?

Medskick

Framtagande av nytt hälso- och sjukvårdsavtal bör ske i samverkan. Från start.

- Kostnaden för att enas efter att förra avtalet inte fann samsyn tickar fortfarande.
- För att uppnå samsyn och optimal samverkan vid nytt avtal 2027 bör samverkan ske redan under framtagande av förslag.
- Genom att ta del av varandras perspektiv längs vägen minskar risken att förslagen hamnar för långt ifrån varandra.
- Glöm inte bort patienten som part i samverkan.
- Fundera på att ha med ett avsnitt i avtalet som behandlar etiskt förhållningssätt vid samverkan.

Tack!

Frågor?